

נ.צ: 16928.13254
 גוש: 30137, 30156
 הכרזת האתר: י- 18.5.64 1091
 רחוב: שדרות שז"ר, שדרות האומה.
 תאור כללי: שרידי מתקנים מהתקופה הרומית.
 הקשר סביבתי: אתר במרתף מבנה.

שמות אחרים: שיח' באדר, "בנייני האומה".

יעוד המקום: הצגת הממצאים שנמצאו באתר.
 בעלות: ?
 מפעיל המקום: בנייני האומה
 שימושים: תצוגה ארכיאולוגית.

גודל: במקור: בינוני. כיום: קטן מאוד, פחות מ- 1/2 דונם.
 חפירות: אבי יונה מ', נגבי א', גולדפוס ח', ארובס ב'.
 ניצפות: נמוכה.
 תיצפות: נמוכה מאוד.

תאור הממצאים:

בתי יוצר: מכלול תעשייתי של בתי יוצר שראשיתו בתקופה ההרודיאנית. לאחר החורבן הוקם במקום מכלול בתי יוצר לכלי חרס, רעפים ולבנים, שהופעל תחת פיקוחה של אחת מיחידות הלגיון העשירי. מהשכבה ההרודיאנית נחשפו בעיקר בריכות מטויחות שחלקן שימשו, כנראה, כבריכות שיקוע לטיוב הטין. בית היוצר של הלגיון הרומי כלל איזור לטיוב הטין, יחידה להכנת כלי חרס על גבי אובניים, איזור להכנת רעפים (שהוטבעו בחותמת הלגיון) ולבנים ולייבוש כל מוצרי החומר, וסדרת כבשנים - רובם בעלי תכנית מלבנית. בכבשנים זוהו מספר שלבי בנייה שנדרשו בשל הבלאי הגבוה.

באתר נחשפו שרידים נוספים אך אלו פורקו/כוסו במסגרת הבנייה המודרנית:
 שרידי מנזר, שנתגלה ע"י מ' אבי יונה בשנת 1949, שרידי קסרקטין או מצד רומי (בספק), מערכת מים שכללה בריכת אגירה, בורות מים ותעלות הזנה, וכן בתי בד ומכלול קבורה.

שרידי בית היוצר (משולבים כיום במבנה המודרני)

תקופות: הרודיאנית, רומית מאוחרת, ביזאנטית.
 רמת השתמרות: בינונית/נמוכה.
 ממצא מיוחד: טביעות "LEG X FRE", ועוד.
 פוטנציאל לחפירה עתידית: 5, 4, 3, 2, 1

מידע נוסף:
 במהלך בניית מרכז הקונגרסים כוסו/פורקו חלקים נרחבים מהאתר.

מרכז הקונגרסים

יחס אתר-סביבה:

רובו של האתר פורק/כוסה בשלבי הבנייה המודרנית. בתי היוצר פורקו ונבנו מחדש בשטח שהוקצע לשם כך. בתי יוצר אלו שוחזרו, וקיימת תצוגה קבועה שלהם ושל הממצאים הנוספים הקשורים לבתי יוצר אלו. ניתן לצפות בממצאים דרך רצפה שקופה של אחד מהחללים בבנייני האומה או לבקר בחדר עצמו. קיים "נתק" ויזואלי בין בתי היוצר לבין סביבתם המקורית.

נגישות: גבוהה מאוד. הגעה לאתר דרך המבואה ליד אולם 'טדי'. זמינות הביקור נמוכה, בהתאם לנוהלי הביקור במרכז הקונגרסים.

שימור:

מצב השתמרות: טוב. באתר נעשו עבודות שימור ושחזור של הממצאים.

טכנולוגיות: בניית גזית, בנייה בעזרת לבנים שרופות.

מסקנות:

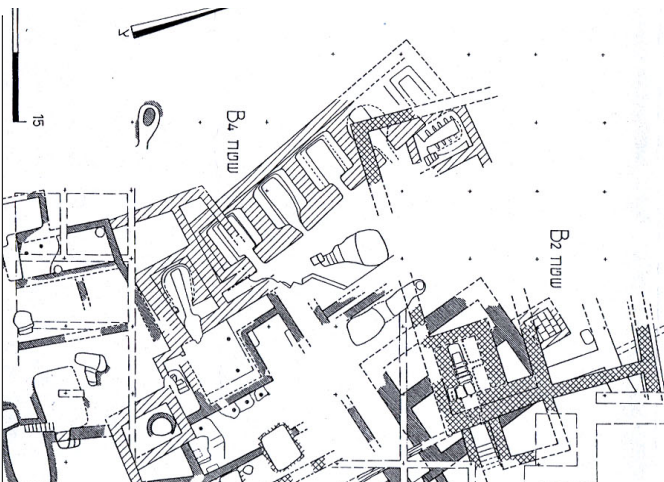
לאתר ערך רב מבחינה תרבותית/טכנולוגית, בעיקר בשל בית היוצר שנתגלה במקום. על אף הכיסוי הנרחב של הממצאים, אתר זה מהווה דוגמה טובה לפיתוח והמחשת ממצאים ארכיאולוגיים במשולב עם בנייה חדשה.

האתר שומר ושוחזר. הממצאים מוצגים כיום במרכז הקונגרסים.

היחס לאתרים נוספים בסביבה הקרובה: לא קיימים אתרים נוספים בסביבה הקרובה.

ייתכנות תיירותית: בינונית, ברמה ארצית, לבאי מרכז הקונגרסים.

☒	ערך ארכיאולוגי מיוחד
☒	ערך היסטורי
☒	ערך דתי-תרבותי
☒	ערך אדריכלי/טכנוי
☒	מייצג תקופה
☐	ערך נופי
☒	נדירות
☒	רמת השתמרות
☐	מקבץ
☐	פגיעות

תכנית, מתוך: בנייני האומה, ח"א 103

ביבליוגרפיה:

- סקר ירושלים [101] אתר 102.
- גבעת רם, עלון אגף העתיקות 2 24-25.
- חפירות שיח' באדר, ידיעות בחקירת א"י 15 19-24.
- בנייני האומה, ח"א 27 2-4.
- בנייני האומה, ח"א 100 63-67.
- בנייני האומה, ח"א 103 63-64.
- כלי החרס של גבעת רם, א"י 19 314-325.

ממלא הנתונים:

תאריך עדכון: חורף 2002

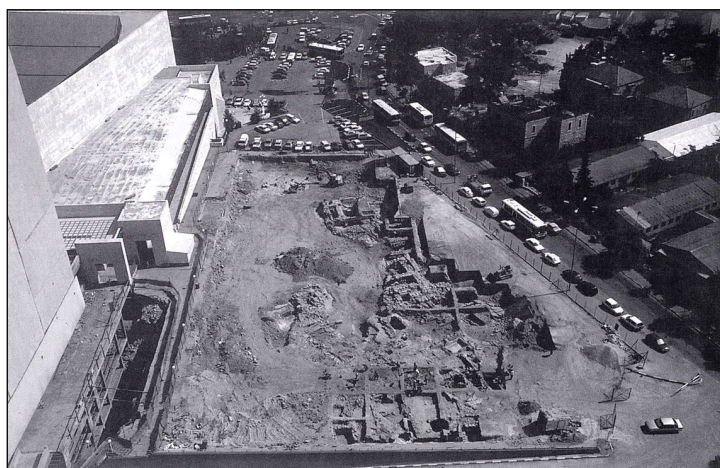
שחר פוני - אדריכל
יוחנן (גיון) זליגמן - ארכיאולוג

רצפה שקופה - תצפית על האתר.

הכבשנים באתרם, מתוך: קדמוניות 122

האתר: מראה כללי. מתוך: קדמוניות 122

הכניסה לאתר המשוחזר.

מבואת אולם טדי - תצוגת ממצאים.